

ЗАСТРАХОВАТЕЛИТЕ И ТЕХНИТЕ КЛИЕНТИ ОТ СПОРТА ТРЯБВА ДА ИЗВЪРВЯТ СВОЯТА ЧАСТ ОТ ПЪТЯ

На 1 декември 2005 г. при голем интерес в столичния хотел „Радисън SAS“ се проведе първата по рода си у нас кръгла маса на тема „Застраховане на спортссти“. Тя бе организирана от Висшето училище по застраховане и финанси (ВУЗФ) със съдействието на Националната спортна академия (НСА), Асоциацията на българските застрахователи (АБЗ) и фондация „Проф. г-р Велеслав Гаврийски“.

В работата на форума участие взеха ректорът на ВУЗФ доц. г-р **Георги Николов**, **Лука Доков**, **Марио Костов** - изпълнителен директор на ЗАД „ТВИ Булстрат Живот“, член на УС на АБЗ и председател на Комисията по живото-застраховане в асоциацията, **Мирослав Семизов** - заместник изпълнителен директор на ЗАД „Алианс България Живот“, доц. г-р **Янаки Андреев** - председател на УС на фондация „Проф. г-р В. Гаврийски“ и на УС на Асоциацията на застрахователните брокери в България, проф. **Диана Димитрова** и доц. **Станимир Петков** - преподаватели по спортна медицина в АБЗ.

В дискусии се включиха също така проф. г-р.кн. **Методи Христов** от ВУЗФ, **Катя Ханджийска** - представител на ДЗИ АД, **Валентин Гетов** от Федерацията по аеробика, **Симона Василева** от Федерацията по бейзбол.

Присъстваха застрахователи, спортссти, ръководители и студенти от ВУЗФ, журналисти.

Темите, по които дискутираха участниците в кръглата маса, бяха „Субекти на застраховането на спортссти“, „Рисковете при спортсстите“, „Застрахователни продукти за спортссти“ и „Световният опит при застраховането на спортссти“.

В експозето си г-н Семизов изложи накратко двата продукта, които предлага специално за спортссти неговото дружество. Те са застраховки „Злополука“ и имат аналогични условия с останалите подобни застраховки, но особеното, което ги разграничава, е, че първият продукт е с индивидуално предназначение за отделни спортссти с интерес и желание да склучат договор, а вторият е предназначен за групи - отбори, клубове, спортни организации и т. н., т. е. това е групова застраховка „Злополука“. Рисковете, които покрива застрахователят, са три: временна загуба на трудоспособност в резултат на злополука (това състояние е обратимо, тъй като спортсстът за определено време не е в състояние да упражнява съответния спорт и да тренира; тук размерът на обезщетенията зависи от продължителността на временната нетрудоспособност и варира в различни граници); вторият риск е трайна загуба на трудоспособност (това състояние не обратимо, тъй като не могат да бъдат възстановени в течение на времето в резултат на лечение; тази загуба на трудоспособност се оценява в проценти и в зависимост от

Мирослав Семизов

това се изплаща и обезщетението като процент от застрахователната сума по договора с лицето); третият риск е смърт на застрахованото лице.

Другата особеност на тези продукти е, че при тях се изплащат по-високи като размер обезщетения (удвоява се застрахователната сума по договора) в случаите, когато травмата или злополуката е получена непосредствено преди или по време на състезанието.

Предвид това, че субектите на тези застраховки са спортссти, при които травматизът е по-висок в сравнение с другите хора, а времето, необходимо за възстановяване, е доста по-продължително, застрахователните премии са по-високи от средните за другите застраховани лица. Предвид размера на риска в дружеството са разделили отделните видове спорт на пет групи, от което зависи големината на застрахователната премия.

Броят на застраховките на спортссти обаче не е висок, сподели г-н Семизов. Според него причина може би е фактът, че заинтересованите лица не знаят за съществуването на такива продукти.

В своя доклад г-н Костов пред-

ложи на присъстващите изключително интересна и полезна информация от цял свят по повдигнатите проблеми. През последните 10-15 години спортът стана сериозен бизнес, който струва много пари, а това обяснява нарастващия интерес към възможностите за застрахование.

Чрез застрахователните договори спортните клубове се подсигуряват срещу загуба на доходи, а отделните спортссти получават защита в случай на смърт или невъзможност за упражняване на съответния спорт.

Световните тенденции показват прехвърляне на риска за изплащане на компенсации от професионалните организации (УЕФА, ФИФА) към застрахователните компании. Забелязва се различия в цените, застрахователните суми и покритията при един и същ спорт в отделни държави (например за футбола в Германия, Великобритания, Испания). Липсва достатъчно натрупан опит/база данни за оценка на риска и за формиране на адекватна ценова политика за различните спортсости. Очертава се специализиране на застрахователите в областта на определен спорт - например германският застраховател „Конвириум“, един от най-големите застрахователи на футболни отбори в Европа, не покрива езда, бокс и ръгби.

Рисковете, които се покриват вследствие на злополука или заболяване, са: пълна трайна нетрудоспособност; временна пълна нетрудоспособност; смърт; медицински разходи; частична нетрудоспособност; загуба на лиценз/загуба на професия.

Обектите на застраховането са професионални тимове (основно футбол, ръгби; тук застраховката е базирана върху загубата на доходи, ако даден играч не участва в определени състезания) и професионални играчи (тук застрахователните суми се базират върху годишните заплати на лицата).

От медицинска гледна точка факторите за оценка на риска са предшестващите медицински обстоятелства, налични наранявания и травми, общото здравословно състояние и текущо провежданите лечения, а от техническа гледна точка важна роля имат аргументирането на застрахователната сума и задоволително/изчерпателно попълнени документи.

Основните проблеми при оценка на риска са плод на бързо променящите се условия; има сериозни различия между отделните спортссти (в доходите главно), в мултинационалните тимове липсва медицинска история на лицата или има разлика в медицинските стандарти в отделните държави. Понякога се случва акумулиране на риска. Цели отбори пътуват в един самолет или отсядат в един хотел, което представлява

голям рисик. Също така е ограничена възможността за индивидуална оценка на риска при колективните спорти (като футбол например).

Г-н Костов предложи интересно сравнително проучване, извършено във Финландия, между 2448 атлети, представили страната си в периода 1920-1965 г., и произволно избрана група от 1720

души в същия възрастов диапазон, живеещи на същата територия и здрави към 20-годишната си възраст. Параметрите са включвали смъртност, склонност към хронични заболявания, склонност към ракови заболявания, използване на медикаменти, болничен престой. Както можеше да се очаква, произволно избраната група е имала доста по-лоши показатели. Средната продължителност на живота при спортсстите е 75.6 години, а на контролната група - 69.9 години. Естествено, при злополуките показателите на спортсстите са по-лоши.

Г-н Костов предложи и други статистически данни: за честотата на щетите в зависимост от позицията на играчите на терена (за футбол), от възрастта и от престоя на терена в минути.

Изводът на г-н Костов бе, че застраховането на спортссти изисква преосмисляне на всички аспекти на ценовото формиране, на оценката на риска и на традиционните дефиниции.

Доц. д-р Янаки Андреев направи истинско фундаментално изказване по темата „Застраховка злополука при спортсстите - принципи и практика“. Всеки спорт, макар и в различна степен, е свързан с вероятна злополука, изтъкна ораторът. Затова застраховането по отделни видове спорт е безусловна необходимост. Евентуалната злополука може да има за последица трайна или временна телесна повреда, загуба на живот или финансова загуба. Това застраховане е необходимо както за индивидуалните и отборните спортссти, така и за неорганизираното и организираното спортуване. Във всички такива случаи става въпрос за осигуряването на здравни възстановителни разноски на спортуващи - аматьори или професионалисти, юноши или възрастни. Разграничаването на насочващата същност на застрахователните рискови групи при отделните видове спорт, каза още доц. Андреев (бел. ред. - изказването на доц. Андреев ще публикуваме в следващ брой в рубриката „Спорт и застраховане“, читето начало поставяме с настоящия репортаж).

Много ценни мнения изказаха представителите на НСА. Г-жа Ди-митрова предложи професионален поглед към спорта като към рисково занимание, каквото са и любителски

към, и професионалният (елитният) спорт. Относителният брой на травмите и за болеваемостта в последния са най-високи, посочи тя. Същевременно достигането на върхова форма при елитните спорти става за сметка на намаляването на имунно-биологичната защита на организма, т. е. те са податливи на различни заболявания. Напоследък зачестват инцидентите в спорта, включително и смъртните случаи. Основните причини са две - недиагностицирани (предиши) заболявания, които се проявяват при натоварвания, и употребата на забранени допингращи субстанции. Сред причините могат да бъдат още неправилно построен от методическа гледна точка тренировъчен процес, недостатъчно възстановяване след тренировка, неправилни действия на спортсста (употребата на допингращи субстанции, неизползване на индивидуални защитни средства при някои спортове и т. н.), неподходяща спортна база, лоши метеорологични условия при спортуване на открито, организационни грешки и други.

Друг важен момент, върху който се спря г-жа Димитрова, е за различията между трудоспособността при спортсстите и останалите хора. В спорта се говори за загуба (частична и пълна или трайна и временна) на спортна работоспособност; така например един спортсст може да запази трудоспособността си като спортен журналист, но с травма или заболяване, които са го извадили от активния спорт за дълго време.

В тази връзка г-н Семизов изъзна, че застрахователите при оценяване на временна загуба на трудоспособност разчитат изключително на документи, издадени от лекуващ лекар или от лекарска комисия. Той се поинтересува кой би могъл да даде обективна оценка за загубата на спортната трудоспособност на спортсста. Това могат да направят спортивните лекари и специалисти по спортна медицина, поиска г-жа Димитрова, защото общопрактикуващите лекари не са в състояние да преценяват специфичните различия на спортната заболяваемост. Доц. Андреев изъзна, че трайната или временна загуба на трудоспособност са общи (събирателни) понятия. Това е загуба, която се отнася до всички професии и застрахователите биха могли да направят някакви уточнения, но общото понятие не изключва спорта.

СЛАВИМИР ГЕНЧЕВ
(Следва)

офис - **Санди**
Митническо
агентство/спедиция

София 1202,
ул. „Белоградчик“ № 1,
ет. 2, офиси 3 и 8,
тел./факс 310 811,
тел. 931 15 40

- * ОФОРМЯНЕ
НА ВСИЧКИ
ДОКУМЕНТИ
ВНОС/ИЗНОС
- * ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО
ПРЕД
МИТНИЧЕСКО
УЧРЕЖДЕНИЕ
- * СПЕДИЦИЯ

Марио Костов

**Про. Диана
Димитрова**

**Доц. д-р Янаки
Андреев**